



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Microsynodus Norinbergen.

Mosham, Ruprecht von

[Köln]

**VD16 M 6434**

Sanctissimo D. N. Pavlo III. Summo Pontifici, Gratiam & pacem, in primis tamen cognitionem [...] unitrini uerbi, per Christum Iesum dominum nostrum, Rvbertvs A Mosham D. Decanus Patauien[n]. ...

**urn:nbn:de:hbz:466:1-36760**

# SANCTISSIMO

D. N. PAVLO III. SVMMO PONTI

fici, Gratiam & pacem, in primis tam  
men cognitionem <sup>ϥι πονεδ'ισ.</sup> &  
unitrini uerbi, per Chris-  
stum IES VM domi-  
num nostrum,

RVDBERTVS A MOSHAM

D. Decanus Patauiē. serenifs. Ro.

Regis Ferd. Consiliarius

ex toto pectore

exoptat.



Non dubito Beatiſſ.  
pater, nec unquā ab  
initio Pontificatus  
tui dubitavi, quin  
ſanctitati tuæ nihil  
gratius & optabili-  
us accidere poſſit,  
quā ſi clementiſſi-  
mus Deus cælitus  
delapſum certū, fir-

mum & diuinum quoddam conſilium cuiſciam morta-

A ij

## EPISTOLA AD

lium infunderet, quo pernicioſa illa & horribilis religionis fideiꝫ noſtræ contentio breui manu, ueluti uirgula diuina componi & ſedari poſſit, ut liceret tandem S. tuæ iam ſc̄hi & morti uicino, qui per ætatem naturali modo diu iam multumꝫ uiuere non poſſit, tanquam ſummo nauiculæ Petri nauclero & patriſamilias totius reipublicæ Chriſtianæ & uniuerſalis eccleſiæ CHRISTI bene & prudenter ordinatis & compoſitis rebus, ex hoc mortali & carnali tuo tabernaculo (quo & ipſe homo concludus es) ad ſuperos demigrare. Vbi rationem redditurus es huic, cuius uices geris in terris. De hac tua ſyncera pietate & Chriſtiano animo te maxime digno ſtatim ab inauguratione tuæ Pontificiæ adeptæ dignitatis certior factus, totius Chriſtianæ reipublicæ nomine uehementer gauſus & exbilaratus ſum. Et adeo quidem, ut nihil reformidarem, grauiſſima & ſecretiſſima quædam animi mei celitus donata & ſingulari gratia dei reuelata conſilia (quibus res religionis facile & celeriter componi poſſe uidebatur) quæ S. tuæ unâ cum ornatiſſimo Cardinalium collegio, ſecreto & priuatim communicare decreueram reuerendiſſimo D. Ioanni Morano epiſcopo Mutinen. in aula Regia nuncio

SVM MVM PONT.

apostolico, tuo nomine aperire, & de scripto in faciem legere. Qui quamuis atrocia & abominanda quaedam, uera tamen & efficacia de Antichristo, deq; meretrice illa Babylonica magna purpurata et ebria de sanguine sanctorum, in ecclesia Romana & uniuersali sedente, regente & contra uerbu unitatis fornicante, patientissimis sane auribus, quibus maxime tunc opus erat, audiret: Tandem scripturarum & consilij mei firmitate & certitudine atq; adeo ipsa ueritate, quae etiam nonnunquam ab inuitis pectoribus erumpit, uictus & expugnatus, bonam & plane Christianam confessionem professus est, & libero ore & uultu sese, si pontifex maximus esset, consilij meis obtemperaturum (quamuis in orbe Christiano magnus futurus esset motus, rerumq; omnium mutatio & alteratio) affirmauit & testatus est. Quid multis? Consilia mea, quin potius CHRISTI illiusq; potentissimi uerbi, tanti fecit, ut ad preces meas & sanctitati tuae scriberet, & me Romam aduocandum suaderet. Ne autem in me ulla mora & eo ueniendi difficultas esset, scripsi & ego sanctitati tuae, & reuerendissimo Cardinali Domino IACOBO SADOLETO, atq; me non solum uenturum

A ij

## EPISTOLA AD

obtuli, sed etiam summis precibus, ut quam primum aduocarer contendere, & quid me ad id permoueret quod diligentissime perscripsi. Et quamuis ad eam tam piam petitionem meam, per literas reuerendissimi D. Sadoleti nomine S. tuae uocatus fuerim, non tamen fui aduocatus ut cupiebam. Adeo ut ista profectio & secreta ac priuata admonitio, quam coram S. tuae exponere uolebam, non ulla mea, sed tua tuorumque Cardinalium culpa impedita fuerit. Nam expensarum, quibus Romam publicae utilitatis, non mea ulla priuata causa uenire uolebam, in literis aduocatorijs nulla mentio facta fuerat. Praeterea deerant epistolae Pontificiae, quas a S. tua ad reuerendissimum principem & administratorem, atque capitulum ecclesiae Patauien. perscribi petebam, ut mihi ab ecclesia & residentia discedere, & Romam uenire liceret. Cum itaque redita epistola reuerendissimi D. Iacobi Sadoleti, haec tam necessaria, sine quibus uenire non poteram, deesse uidebam, rursus atque iterum Romam perscripsi, & quibus ad eam profectionem opus erat, significauit. Offerens me etiam meis impensis ultro uenturum, modo per Administratorem & capitulum Patauien. a continua residentia discedere liceret; id sane ad literas Apostolicas et Pontificias, facile impetrari posse

SVMMVM PONT.

significabam. Sed ut rem prolixam paucis comprehen-  
dam, petitio & ingens pollicitatio mea grauiſſimi &  
omnium pulcherrimi negocij, tum propter cōtemptum  
quendam & incredulitatem, q̄ res fortasse maior ui-  
deretur, quàm à me præſtari poſſit, tum propter ab-  
ſentiam reuerendiſſimi D. Iacobi Sadoleti, qui eo tē-  
pore in Gallia erat, tum etiam propter ambitionem  
reuerendiſſimi Cardinalis Tridentini, qui conſilio-  
rum meorum particeps, uolens me unà ſecum ad conci-  
lium, quod tum Vincentiæ indictum erat, adducere,  
litteras ad Cardinalem Sadoletum à me ſecundario  
receptas, de industria retinuit, easq̄ nec tranſmiſit,  
nec reddidit.

Hæ breuiter cauſæ erant, cur ad petitionem &  
ſpontaneam oblationem & denunciationem meam, et  
ad S. tuæ uocationem cum ſecretiſſimis atq̄ grauiſſi-  
mis conſilijs meis (quibus S. tuæ iuxta Chriſti præce-  
ptū, intra te & me ſecreto & priuatim de abominan-  
dis & deteſtandis erroribus & abuſibus in eccleſia  
Chriſti tollendis & abrogandis, admonere & adhor-  
tari uolui) Romam non uenerim. ſic nimirum altiſſi-  
ma & omnium prudentiſſima dei uoluntate & conſi-  
lio diſponente, ut prophetiæ & apoſtoliciſſimæ ſcripturæ  
implerentur, quæ habent: Quòd meretrix illa magna

## EPISTOLA AD

Babylonica & Romana cum primogenito suo Antichristo, coram toto terrarum orbe & in conspectu omnium gentium de impia sua fornicatione contra uerbum Christi Iesu confundi et pudesceri debeat, ut præ pudore & confusione os aperire ei non liceat, Ezech. xv. Quia scient gentes quod capta est domus Israel, meretrix illa regia & purpurata in iniquitate sua, et quod deliquerit plus impia, quam omnes gentes, quæ circa eam sunt, Ezech. v. xiiij. & xxxix. In hoc enim deficit & per incredulitatem concidit ecclesia Romana, ut per lapsum illius aperiatur uia salutis Iudæis & omnibus gentibus terræ, in hoc, ut eos ad æmulandum per uocaret. Et ut olim ab Apostolo dictum est Iudæis, Non Iudæorum deus tantum, sed & gentium: Sic nunc nobis dicendum & credendum est, Non Christianorum deus tantum, sed & Iudæorum & omnium gentium terra. Nam ut olim Petrus, sic & ego in ueritate et uerbo dei & Christo Iesu comperi, quod non est personarum respectio apud deum: sed in quauis gente, qui timet deum & operatur iustitiam, acceptus est illi, Acto. x. Deus enim charitas est, quæ in Christo incarnata est: qui manet in charitate, in Christo manet et Christus in eo. Quapropter gloria, honor & pax omni operanti bonum, Christiano primum, simul & Iudæo &

SVMVM PONT.

Turca & omni gentili. Nō est enim & iuxta Paulum omnium gentiū apostolum, respectus apud deum. Quicumq; enim sine lege & euāgelio peccauerūt, sine lege & euāgelio peribunt. Et quicumq; in lege & euāgelio peccauerunt, p̄ legē & euāgeliiū iudicabuntur. Non enim auditores legis & euāgelij iusti sunt apud deū, sed factores legis et euāgelij iudicabuntur. Nā cum gētes & Iudaei, q̄ legē & euāgelium nō habēt, natura & gratia quae legis & euāgelij sunt, fecerint: hi legem & euāgelium non habētes, sibiipsis sunt lex & euāgelium, qui ostendunt opus legis & euāgelij scriptum in cordibus suis, simul attestāte illorum conscientia & cogitationibus inter se accusantibus, aut et excusantibus in eo die, cū iudicabit deus occulta hōim iuxta euāgelium meū per Iesum Christum, Ro. ij. Et possem ulterius cū Apostolo ad Rom. ij. ut ille olim Iudaeis, sic ego nunc Romanis & Lutheranis omnibus Christianis in uarijs sectis p̄ incredulitatē dispersis optimo iure & diuino spū dicere: Ecce tu Christianus cognominaris, & acquiescis in euāgelio, & gloriaris in Christo, & nosti uoluntatē, ac probas eximia institutus ex euāgelio, confidis te ducē caecorum, lumē in tenebris uersantium, eruditore insipientium, doctore imperitorum, habentē formam cogitationis ac ueritae

B



· EPISTOLA AD ·

tis per euangelium. Qui igitur doces alium, teipsum non  
 doces: quod praedicas non furandum, furaris: quod dicis non adul-  
 terandum et fornicandum, adulteraris et fornicaris car-  
 naliter et spiritualiter. Qui execraris simulacra, sacri-  
 legium in uerbum dei, cui non credis, admittis. Qui de  
 euangelio gloriaris, per euangelij transgressionem deum de-  
 honestas. Nam nomen Christi propter uos blasphematur  
 et male audit iter Iudaeos, Turcas et omnes gentes terrae,  
 quemadmodum scriptum est. Nam fides quae Christiana pro-  
 dest, si legem Christi seruaueris: quod si transgressor legis  
 Christi fueris, fides tua in Iudaismum et Paganismum  
 uersa est. Ergo si Iudaismus et Paganismus iustifica-  
 tiones legis Christi seruauerit, nonne Iudaismus et pa-  
 ganismus illius pro fide imputabitur, et iudicabit, quod  
 est ex natura Iudaismus et paganismus, te quod pro littera  
 euangelij et externas caeremonias fidei et baptismi  
 transgressor es legis Christi? Non enim quod in manifesto  
 Christianus sit, Christianus est: nec ea quae in manife-  
 sto fides carnis sit, fides est. Sed quod in occulto Christia-  
 nus fuerit, is Christianus est: et fides cordis fides est,  
 quae spiritu constat, non littera et carne, cuius laus non ex  
 hominibus sed ex deo est. Sic tota epistola ad Romanos, olim  
 ab Apostolo scripta in uirtute et spiritu uerbi dei contra  
 Romanam ecclesiam, illiusque magnam incredulitatem et con-  
 tra meretriciam in Paganismo, quam Lutherismo regentem

& sedentē, cōverti pōt, ut uideat et palpet externa ec-  
 clesia nostra, q̄ in iniquitate sua capta sit, et q̄ plus de-  
 liquerit impia q̄ oēs gentes quæ circa eā sunt, q̄a uerbo  
 dei nō credidit. Sed quēadmodū Iudæi & carnalis do-  
 mus Israël Christum carnaliter cōprehēsum flagella-  
 rūt, coronarūt, crucifixerunt, et morti tradiderūt: sic  
 Ro. ecclesia spiritualis domus Israël, Christum in uer-  
 bo suo spūaliter cōprehēsum & captū flagellauit, cru-  
 cifixit, & quātū in ea fuit, morti tradidit & sepeliuit:  
 sicut in libris nostris monarchiæ et palingenesiæ fidei  
 clarissime demonstrauimus & pbauimus, & in micro-  
 synodo Moguntina germanica hæctenus publicauimus,  
 ut grauissima nostra pēta & abominatiōes in ec-  
 clesia nostra agnoscamus, et pniā celeriter agamus.  
 Sic enim oportet nos ab incredulitate ad fidē uerā con-  
 uerti, & spū & igni rebaptizari, qui p opa carnis &  
 occidentis & mortuæ literæ a uerā fide excidimus, ut  
 tandem iugulato Antichristo, & Christi noīe clarifi-  
 cato et illustrato, pueniamus oēs i mysterio & p uerā os  
 unōis, in unitatē fidei & agnitiōis filij dei, in unū cor-  
 pus, in uirum illum pfectum, & in mēsoram ætatis ple-  
 næ adultæ Christi, Ephest. iij. Quemadmodum enim  
 olim Christus, cum surrexisset, discipulis suis præ gau-  
 dio non credentibus & mirantibus, mentem & sen-  
 sum aperuit, ut intelligerent scripturas, & dixit:

B ij

## EPISTOLA AD

Hæc sunt uerba, quæ locutus sum ad uos, cum adhuc  
 essem uobiscū, quod necesse fuerat impleri omnia quæ  
 scripta sunt in lege Moysi & prophetis de me. Et  
 subiunxit & dixit: Sic scriptū est, sic oportebat Chri-  
 stum pati, & resurgere à mortuis tertia die, & prædi-  
 cari in noīe eius poenitentia & remissionē peccatorum  
 in omnes gentes, initio factō ab Hierosolymis. Sic ego  
 secūdum delegationē æterni uerbi fidei & charitatis  
 Iesu Christi, S. tuæ tanq̄ summo & Max. Pont. totiꝫ  
 ecclesie Romanæ cum omnibus sectis Babylonicæ me-  
 retricis, ab unitate uerbi ad confusionē Babel desciscē-  
 tibus, denuncio & dico: Sic scriptū est, & sic oportebat  
 Antichristū, antitypū, hostē & aduersariū Chri-  
 sti in mūdo & ecclesia nasci, augeri, cōsummari, & p̄  
 eundē Antichristum spūaliter Christū in uerbo suo  
 diuine unitatis flagellari, crucifigi & mortificari, ut  
 tandē rursus Christus in uerbo suo spiritu aliter etiam  
 renascatur, resurgat, et nomē illius secundario glorifi-  
 cetur & illustretur, iuxta clarissimā & singularē pro-  
 missionē, Christo in terris agētī cælitus denunciata in  
 Ioan. xij. Esa. xi. Vt tandē iuxta prophetarum & scri-  
 pturarum testimonia, Antichristus gladio spiritus  
 & aduentu atq; claritate uerbi & nominis sui abolea-  
 tur atq; interficiatur, et in noīe omnipotētissimi uerbi

fidei & charitatis in unitate & trinitate fidei poenitentia & remissio peccatorum predicetur, non solum inter Christianos, sed etiam Iudaeos, Turcas, Mauros et Saracenos, & inter omnes gentes terrae. ¶ Quoadmodum enim olim deus in Aegypto ad illustrationem nominis & omnipotentiae suae excitauit Pharaonem aduersarium & hostem populi Israelitici, tanquam antitypum quandam suae diuinae uoluntatis & ecclesiae, sicuti scriptura dicit: In hoc ipsum excitauit te, ut ostendam in te potentiam meam, & ut annuncietur nomen meum in tota terra: Sic contra ecclesiam Christi sponsam illam irreprehensibilem sine macula & ruga, excitata est meretrix illa magna, regna purpurata, Pharaonica & Babylonica, ecclesia non dei, sed synagoga satanae, in qua contra Christum excitauit deus Antichristum, aduersarium & hostem Christi, antitypum illius, Pharaonem illum magnum totius Aegypti, hoc est, totius orbis terrae, qui plenus est omni caecitate & tenebrarum, ut Christus ostendat in eo iugulando potentiam suam sicuti uerbi, & ut annuncietur nomen Christi iuxta scripturas propheticas & euangelicas in uniuersa terra, ut sit laudabile nomen Christi ab ortu solis usque in occasum, & magnum nomen domini in gentibus. ¶ Cum uero in nostra monarchia et palingenesia fidei, quatuor summos capi-

EPISTOLA AD

tales et principales Antichristos, ueluti quatuor patriarchas satanae in orbe terrarum regere & sedere asseramus, quorum hactenus duos publicauimus, et gladio spiritus iugulandos aggressi sumus, nempe alterum in Babylonico Papismo & ecclesia Romana sedentem & regentem, alterum uero in Lutherismo & secta Lutherana subtiliter contra uerbum grassantem & fornicantem. Reliquos duos primarios dei hostes et Antichristos, S. tuae sacratiss. Caesari Carolo, Regi Ro. una cum principibus, Electoribus, aliquando reuelaturi, & uirtute dei iugulaturi. ¶ Cum uero beatus pater S. T. tanquam summi pastoris & archiepiscopi orbis Christiani, plurimum intersit scire arcanum illud & sapientiam illam in mysterio absconditam, qua perniciosissimi illi quatuor Christi Iesu illiusque omnipotentissimi uerbi hostes & Antichristi, ab ecclesia nostra extirpari, & uerbi potentia interfici possint ac debeant, ut tandem S. T. uerus pontifex uniuersalis et unius oculus unus pastor esse possit: Eapropter uolui S. tuae microsynodum Norinbergensem Romanam, ueluti tyrocinium & experimentum doctrinae meae, qua Antichristum Lutheranum et in Lutherismo regentem, et inaudito fastu & superbia furentem ac fornicantem, iugulandum aggressus sum, inscribere et dedicare, ut S. T. ἀπό τῆς μοναχίας, ἀπό τῆς ἐκείνης, ἀπό τῆς μοναχίας, ab unitate, ab uno & paruo, ab una microsynodo, atque

SVMMVM PONT.

a deo ab una micrapoli Norinbergen. exēplū & nor-  
 mā desumere possit, quo pacto cum oibus Lutheranis  
 microsynodus celebranda, & totus Lutherismus corri-  
 gēdus & emēdandus, aut, si Lutherani uerbo uerita-  
 tis, ad quod haectenus ingētibus et importunis clamori-  
 bus puocārunt, assentiri nolint, condēnandus sit. Præ-  
 terea ut S. tuæ facile psuaderem, et certā fidē facerem,  
 uerbum unitatis, quod deus cælitus mihi reuelauit &  
 manifestauit in reliqs antichristis cōficiēdis, et præser-  
 tim in Romano, q̄ reliquorum oīm caput est uigulādo,  
 uiuum potēs & efficax futurū, & id quidē cum maxia  
 gloria & autoritate sedis Ro. & summa tranquillitate  
 totius ecclesie Christi, q̄ a meretrice magna in spon-  
 sam Christi mundā sine macula et ruga, & a Babylone  
 in Hierusalē nouā, a Babel, hoc est a cōfusiōe, mul-  
 titudie et uarietate sectarū, in unitatē fidei et uerbi re-  
 generabitur & renouabitur. Et ut epistolam hanc nun-  
 cupatoriam S. tuæ dedicatā, tandē latissimo nuncio cō-  
 cludam, possum S. T. & Reuerendiss. et illustriss. col-  
 legio cardinaliū optima et cōstanti fide testari, annūci-  
 are et dicere, quēadmodū nato Christo carnaliter an-  
 gelus domini nūciauit pastorib. sup gregē excubantib.  
 atq; dixit: Ecce ego annūcio uobis gaudiū magnū qđ  
 futurū est toti populo, q̄ natus est uobis saluator i ciuitate  
 David: Sic ego i uirtute et ueritate uerbi dico et  
 attestor S. tuæ, unā cū sūmis pastorib. ecclesie Christi:

## EPISTOLA AD

Ecce ego annūcio uobis gaudiū magnum, quod futurū est toti populo, quia Christus in uerbo suo renatus, regeneratus & illustratus est, iuxta clarissimas & indubitatissimas scripturarum p̄missiones & uaticinia. Et sicuti sub Augusto Cesare orbis monarcha, nato Christo uero illo caelesti monarcha, pax erat in uniuerso terrarū orbe: sic nunc sub Augustiss. Carolo Cesare, Antichristo iugulato, renato & illustrato nomine & uerbo Christi, pax cōibit in toto uniuerso mundo, ut S. tua tam longe lateq; sit pontificatura, q̄ sacra Cas. M. imperatura, modò S. T. uerbo unitatis crediderit, Christum confitēs, & Antichristum illiusq; mendax & fallax uerbū abnegans. Reliquas microsynodos, nempe Moguntinā, Treuerinā & Coloniē. cum tribus illis principibus celebratas, q̄bus dubio p̄cul ecclesia Christi ab erroribus oībus emundari & noua Hierusalem aedificari potest, cūrabo q̄ p̄mū unā cum formula nouae aedificandae Hierusalē, in linguā Latinā q̄ diligentissime uerti, & S. T. q̄ citissime fieri potest transmitti, ut uideat S. T. studia mea esse non solū consilio, sed omnium Christianorum principū auxilio dignissima. Vale, meq; sacratiss. & inuictiss. Cesari & Ro. Regi per literas tuas q̄ studiosissime commenda. Data Colonia Agripp. xij. Iunij, Anno M. D. XL.